

Slovenija mora delovati koordinirano in potisniti razvoj naprej

Digitalizacija bi lahko postala nov motor rasti na območju srednje in jugovzhodne Evrope, je glavno sporočilo raziskave, ki jo je opravilo podjetje McKinsey & Company. Milan Mirjanič, partner podjetja McKinsey & Company za jugovzhodno Evropo, je prepričan, da je v Sloveniji lahko veliko razlogov za optimizem.

Barbara Perko

Najbolj izrazita ovira za uspešno širjenje digitalizacije predvsem v malih in srednjih podjetjih je dejstvo, da je treba zelo pazljivo porabljati sredstva, ker je manj kadrov in resursov za vlaganje v digitalizacijo.

Kako bi ocenili stanje digitalizacije pri nas v primerjavi z drugimi državami, ki ste jih zajeli v raziskavi?

Stanje digitalizacije v Sloveniji je primerljivo s stanjem v srednji in vzhodni Evropi. Bolj pomemben je pogled na perspektivo nadaljnega razvoja. Slovenija ima dovolj dobrih pogojev, da uspe v digitalni tekmi znotraj EU. V zadnjih letih je rast digitalne ekonomije malo zaostajala v primerjavi z ostalimi državami, s katerimi smo jo primerjali. Slovenija bi lahko pospešila rast digitalnega sektorja, ki bi po našem mnenju na eni strani dobro komplementiral sedanjo gospodarsko rast, ki je rezultat bolj tradicionalne ekonomije, po drugi strani pa bi digitalizacija dala

tudi nov zagon tradicionalnim panogam v Sloveniji, da še povečajo svojo konkurenčnost in zadržijo svojo sposobnost dodajanja vrednosti in rasti slovenskemu gospodarstvu.

V poročilu navajate, da bi digitalizacija prinesla slovenskemu gospodarstvu dodatne 2,1 milijarde evrov BDP do leta 2025. Se naše gospodarstvo tega zaveda?

Rekel bi, da se vsaj na najvišjem nivoju, glede na to, kar so povedali predstavniki javnega sektorja in gospodarstva, tega zaveda. Vprašanje pa je, če je na nivoju malih in srednjih podjetij dovolj velika zavest, da je digitalizacija zelo pomembna in da lahko prinese veliko koristi. Vprašanje je tudi, če so mala in srednja podjetja dovolj informirana o drugih rešitvah, kot so institucionalna sredstva, ki so na voljo s strani ministrstva in drugih programov javnega značaja za povečanje digitalizacije. Vprašanje je tudi, če razumejo, da je digitalizacija neizbežna v perspektivi prihodnjega razvoja. Trg bo sčasoma vse spodbudil, da bolj in pospešeno investirajo v digitalizacijo.

Kakšne pomisleke imajo mala in srednja podjetja glede digitalizacije?

Večjih pomislekov nimajo. Najbolj izrazita ovira za uspešno širjenje digitalizacije predvsem v malih in srednjih podjetjih je dejstvo, da je treba zelo pazljivo porabljati sredstva, ker je manj kadrov in resursov za vlaganje v digitalizacijo. Pomembno je, da si znajo ta podjetja predstavljati, kako bi digitalno rešitev implementirali v okviru njihovega delokroga. Lažje je, ko imajo ljudje možnost pri podobnih podjetjih videti uspešen primer digitalizacije. Tako se lažje primerjajo in posnemajo to pot.

Poročilo izpostavlja področja, na katerih je Slovenija med boljšimi. Na katerih področjih pa je treba nujno čim prej storiti korak naprej?

Prvenstveno bi bilo treba poskrbeti za tri stvari. Prva je razvoj digitalnih in mehkih veščin med splošno populacijo, druga je uvedba oz. sprejetje digitalnih orodij v javnem sektorju in gospodarstvu. Tretja pa je podpora inovacijam, podpora razvoju podjetništva in olajševanju vodenja digitalnega poslovanja.

Kaj bi rekli, da je v tem trenutku glavna naloga gospodarstva?

Vsak subjekt v gospodarstvu lahko naredi diagnostiko pri sebi in v svoji panogi glede tega, kje je na področju digitalizacije in digitalnih veščin ter tehnologije. To lahko nato primerja s trendi v panogi, kjer deluje. Na stvari mora pogledati brez filtrov in videti, kaj se na trgu dogaja, kako se konkurenca opremlja v smislu digitalnih orodij in tudi veščin, kapacitet. Nato mora na nek način sam sebi postaviti načrt implementacije.

Kaj bi pričakovali od države?

Kot smo slišali, država določene aktivnosti že izvaja, še več jih je v načrtu. Zagotovo je priporočeno, da se aktivnosti izvajajo usklajeno in da se še dodatno poveča ozaveščenost vseh subjektov glede tega, kaj so prioritete in katere so rešitve, ki so zanje na razpolago.

V poročilu poudarjate pomen sodelovanja med državami srednje in jugovzhodne Evrope. Zakaj je to pomembno?

Danes si nihče ne more privoščiti vodenja izoliranih strategij razvoja, še posebej v prostorih, kot je srednja in jugovzhodna Evropa, kjer obstaja fragmentiran prostor držav s podobnimi izzivi, ki izhajajo iz podobnega zgodovinskega gospodarskega razvoja in ki imajo zelo podobne priložnosti. Povezovanje je vedno koristno s perspektive izmenjave znanj, rešitev, dobrih primerov, dobrih praks. Na ta način ni potrebno vsakič začeti znova, ampak se lahko uporabi in nadgradi izkušnje nekoga drugega.

Ste to že zaznali, ali je to bolj želja, da bi do tega prišlo?

Oboje. V nekaterih državah srednje in vzhodne Evrope je povezovanje bolj izrazito, v nekaterih manj. Definitivno pa bi moralo biti sodelovanje in povezovanje na mnogo višjem nivoju.

Kje bi Slovenija morala tukaj iskati priložnosti?

Slovenija ima zelo veliko izkušenj na področjih, kjer je v primerjavi z ostalimi državami močna. Digitalizacija javne uprave v Sloveniji je zelo dober primer, ki bi ga lahko drugi partnerji posnemali in se iz njega učili. Videli smo tudi, da so področja, kjer se Slovenija lahko uči od drugih. Tak primer so finančne storitve, kjer Slovenija na nek način zaostaja za drugimi državami, tudi zaradi regulative. V srednji Evropi imamo zelo svetle primere, kot je na primer Poljska, ki bi jih Slovenija lahko posnemala.

Kaj naj bo prvi cilj Slovenije na poti digitalizacije? Kaj naj si zadamo kot glavni cilj v tem trenutku?

Vedno je potrebna kakovostna diagnostika stanja in priložnosti za nadaljnji razvoj. Drugi korak je oblikovanje strategij in meril, ki morajo imeti dolgoročno perspektivo, ki presega kratkoročne interese posameznih panog ali subjektov. Govorimo o desetletnih perspektivah. Tretja stvar pa so implementacijski načrti in izvrševanje skladno z njimi. To je recept za pot naprej.

Ste optimistični?

Glede Slovenije vedno. Mislim, da smo lahko optimistični, ker smo (bili) na nekaterih področjih digitalizacije tudi mi v ospredju. Dokazali smo, da lahko uspešno konkuriramo, če si zastavimo jasne in ambiciozne cilje ter ustrezno sodelujemo. Druga stvar je, da obstaja zelo visoka zavest glede pomembnosti digitalizacije med subjekti, ki so ključni deležniki. Tretja stvar, če pogledamo posamezne primere naših inovativnih tehnoloških podjetij, imamo definirano več razlogov za optimizem. Na splošno naj bo sporočilo, da mora Slovenija delovati koordinirano in potisniti ta razvoj naprej, ter da ne gre oklevati, saj je današnja hitrost tehnološkega razvoja in inovacij takšna, da konkurenca izredno hitro napreduje. ^{gg}

Raziskava je primerjala stanje digitalizacije v Sloveniji, Bolgariji, Latviji, Litvi, Romuniji, na Hrvaškem, Češkem, Madžarskem, Poljskem in Slovaškem. Omenjene države spadajo med digitalne izzivalce, države, ki so v dobrem položaju, da se pridružijo tistim državam, ki so med prvaki digitalizacije. Mednje spadajo Švedska, Norveška, Danska, Finska, Nizozemska, Belgija, Irska, Estonija in Luksemburg. Raziskava je na voljo na tej povezavi <https://digitalchallengers.mckinsey.com/>

Vsak subjekt v gospodarstvu lahko naredi diagnostiko pri sebi in v svoji panogi glede tega, kje je na področju digitalizacije in digitalnih veščin ter tehnologije.

Danes si nihče ne more privoščiti vodenja izoliranih strategij razvoja, še posebej v prostorih kot je srednja in jugovzhodna Evropa.

Slovenija mora delovati koordinirano in potisniti ta razvoj naprej. Ne gre oklevati, saj je današnja hitrost tehnološkega razvoja in inovacij takšna, da konkurenca izredno hitro napreduje.

